

izbija vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 56 K, za pol leta 28 kron, za četrt leta 14 K, za 1 mesec 5 kron. Posamezna številka stane 60 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo odzvati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštnine proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v žvezni tiskarni v Celju, Strassmajerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 45 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 75 v od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 3 E od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 6 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 53

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Zbor demokratov v Celju.

(Konec.)

Poglejmo — je nadaljeval dr. Kramer — novo vlado tam, kjer nam kaj pozitivnega kaže. Pred seboj imamo najpoštenjšo vlado v parlamentu, predlog finančnega ministra v proračunskem provizoriju, govor ministra financ in zakonski predlog vlade o volilnem redu.

O deklaraciji Protiče

ni treba mnogo govoriti; prazna je, in kjer je pozitivna, je tako strašna, da nam vzbujajo bojazen pred nameni vlade; v jadranskem vprašanju apel na Boga in tožba, da smo v težkem položaju, s katerimi frazami vlada pripravlja narod, da hoče dati nove žrtve in se spuščati v nove koncesije. V valutnem vprašanju fraza, da treba, da pride vprašanje pred parlament; to vsi vemo, da treba; o obljubi, da prejmi, niti ene besede.

In poglejmo proračun: v njem govori novi finančni minister

o naših deželah kot anektiranih.

Dalje predpisuje plačanje izvoznih carin v tujih valutah; v času, ko bi morala država vse sile vložiti v to, da prisilimo, ki prihajajo k nam kupovat, da plačujejo v našem denarju, v tistem momentu zahteva nova vlada tujo valuto. Novi finančni minister vpeljuje tudi v krovskih pokrajinih dinarsko novčnico. Obtožuje nas, da nismo pobirali davkov v dinarjih, t. j. da ni demokratična vlada davkov početvorila.

Interesanten je tudi govor fin. ministra dr. Jankoviča v parlamentu: obdolžil nas je, da smo prevarali narod za 20 odstotkov. Resnica pa je, da je demokratična vlada oficijelno izjavila, da se teh 20 odstotkov ob definitivni zamenjavi vrne; nova vlada pa ovrže ta sklep prejšnje vlade in hoče spremeniti teh 20 odstotkov v posebno posojilo z 1% nim obrestovanjem. Pravi se

ruški avtoriteto države,

če ena vlada kasira ukrepe svoje prednice.

Že ob nastopu sedajne Protičeve vlade je bilo jasno, da je to le muha-eno-dnevica. Ko po celem svetu divjajo boji reakcije. Vedeč gsmo, da ta kabinet mora pasti, če sploh hočemo, da gre razvoj države naprej.

Demokratična stranka je in bo po potrebi z ostrimi sredstvi, z onemogočenjem kvorumna, dokazala, da je

Protičev kabinet sestavljen na lažnih podlagi.

Demokratična zajednica ne vodi boja za to, da se polasti oblasti v državi; že

julija meseca je odkrito izrekla v parlamentu, da smatra za najpotrebnejše, da razširi svojo osnovo, da se ustvari koncentracijski kabinet. Na tem stališču je stala neprestano. Ako pomislimo, da se nahajamo na predan volilnih bojov, je gotovo težko in nekoristno za posamezno stranko, ako sama nosi odgovornost za vse nedostanke državnega življenja. Zato Demokratična zajednica

pozdravlja akcijo dr. Smodlake,

ki je prišel s predlogom za koncentracijski kabinet. Mi hočemo na eni strani deložbo na državnih poslih, ker se zavedamo, da smo stranka napredka; hočemo pa tudi soudeležbo ostalih strank v času, ko se naš narod pripravlja za volitev zastopnikov v parlament.

Mi ne bomo krivi, če se pogajanja v Beogradu razbijajo; upamo pa, da se ugodno končajo.

Demokrati moramo

v boj za pozitivne ideje

narodnega jedinstva proti vsem elementom, ki hočejo plemenski ali verski separatizem med nami; mi smo za ta boj usposobljeni. Med opasnostjo boljše viza in opasnostjo reakcije hočemo napraviti narod s srečnejšo bodočnost. Naš narod je v duši zdrav in sposoben za razvoj.

V političnem boju se izkristalizirajo velike politične ideje. Nosimo in v vseh bojih misel za narodno in državno edinstvo. V tem boju ne bo omagala Demokratična stranka nikdar; propadla bo morda pri volitvah, lahko tudi za nekaj časa izgine, ideja pa je večna! (Burno, dolgotrajno odobravanje.)

Hercegovski narodni zastopnik

Gjuro Džamonja

Je uvodoma bratski pozdravil zborujoče Slovence, povdarjajoč, da niso vsi Hrvati za elementi, ki v parlamentu izjavljajo, da mora Hrvatska Slovenijo drževati (kakor je to storil frankovec Peršič!) Primerja Celje in Maribor — dvem nevestam, ki ste žalovali doslej v verigah tujca. Čestita rodoljubnim Slovincem in Slovenkam v Celju, hvalo izreka starim čuvalim dragulja — Celje in Maribor — za Jugoslavijo. Slika, kako tesne so vezi med člani Demokratične zajednice, kako bratsko se o vseh skupnih zadevah v njej razpravljajo. Kakšni elementi pa so v sedajni protičevi vladi, kaže dejstvo, da se državni bosanski begi in age dvigati svoje glave in zahtevati ukinitve vseh dozdajšnjih odredb glede agrarne reforme in zahtevajo vzpostavitev prejšnjega su-

ženjstva bosansk. kmeta. In takšna vlada naj osreči narod?! — Govornika veselijo, da ima demokratična stranka tako odlično število pristašev v Celju. Naj bi vsi tudi pri volitvah pokazali svojo odločno voljo, vztrajati pri načelih demokratizma in socialne pravičnosti, katere zastopa Demokratična stranka.

Poslanec Adol Ribnikar

povdarja potrebo pravočasnih socialnih in drugih reform v našem državnem življenju, ker se sicer zna zgoditi, da bo narod sam vmes posegel in proti volji sedajšnjih krmilarjev države vzel moč in oblast v svoje roke. Nujna potreba je takojšnja izvedba volite. Pri nas se baje volitve dozda — pod pokojno Avstrijo — vedno potvorba ljudske volje. Enako so hoteli postopati klerikalci pri bodočih volitvah, zato so se polastili vlade. Toda njihova vlada bo kratka. Klerikalna stranka je od izbruh vojne sama s seboj v velikem nesoglasju, je po svojem bistvu nemoralna, neiskrena. Oni, ki so poklicani, da človeštvo vodijo k ljubezni, so po časopisih in prižnicah gonili ljudi v boj. Kusašali so se preleviti, ponaroditi, napravili so operacijo sami na sebi, izvrgli so dr. Šušteršiča; vse to pa ni bilo iskreno, ni bilo moralno, zakaj biti bi moralni, danes boljši, nego so bili prej. Namesto dr. Šušteršičeve glave je danes še več glav in še bolj strupenih nego prej. Pozabili so svoje intencije, zatajili so interese naroda.

Boj se marsikomu stedi. Toda v političnem boju stud ne sme biti merodajen. Treba, da svoje delo podvojimo, da pomagamo do zmage idejam, ki jih zastopamo. Ako hočemo, da bodi naša domovina tudi na znotraj svobodna, moramo temu delu posvetiti tudi največjo moč.

Poslanec dr. V. Kukovec:

Potrebno je danes, da vsi politiziramo. Bili so časi, da so drugi s svojimi glavami za nas »mislili« ali pa tudi ne mislili; kam nas je to pripeljalo, veste. Eдино poročstvo za narodni napredek je, da sami mislimo, da sami o vseh stvareh sklepamo. Zato prihajemo političarji med vas. Klerikalni listi pišejo, da sem v Beogradu po mizi tolkel; seveda sem, ker sem mnenja, da bi bil narodni greh, pustiti vladati slabo stvar. Tu ni na mestu sentimentalnost proti našim bratom, ki hočejo našo stvar zavoziti. Gre se za velike stvari.

Naša politika ni politika trenutnih uspehov. Zato na shodih ne bomo govorili o nečem, kar se po celem svetu pojavlja

kot posledica vojne, kakor da je to samo v naši državi, n. pr. draginja. To ne bo trajalo večno. Noben politik si ne sme svoje slave utrjevati z besedami, ki trenutno vlečejo. Mislimo moramo marveč na večnost našega naroda. Ni vseeno, kdo odločuje o usodi naroda, ali ljudje čistega prepričanja, ali ljudje, ki si samo hočejo svojo moč zavarovati. Zato ni surovost, ampak dobro delo, če te ljudi, ki niso upravičeni, spet odstranimo. Edino naša stranka je sposobna to doseči. Naša odločnost je že v par dneh marsikomu oči odprla.

So tudi v Celju rahločutni ljudje, ki mislijo, da nič drugo ni bolje, kakor zlata složnost in sporazum. Toda pri sporazumu dveh morata biti oba poštena in lojalna. Če pa vidimo nelojalnost raznih Protičev, Jankovičev, Roškarjev in drugih, je veliko vprašanje, ali je s takimi ljudmi sporazum mogoč.

Ne omalovažite naše demokratične organizacije, ker bi omalovaževali lastno korist. — Nam je resna politika glavna stvar. Nam je utrjenost skupne države več ko draginja, valuta in drugo. Demokratična ideja jo pravi boju čisti edinstva. Ko bomo vsi prejšnji ideje edinstvenosti se lotili dela, bomo ustvarili trden temelj države.

Naše življenje bodi živalno, mrtvilo je trup. Slovenci bomo v skupni državi sijajno uspevali, če bomo razumeli duh časa. Ne slabimo svojih demokratičnih sil, ne cepimo se v frakcije. Imamo rovarjev v naši sredi še vedno dovolj, ki ne morejo pozabiti nemškega Celja in Avstrije.

Vse govore so zborovalci vtharno odobraval. Nato je profesor Mravljak predlagal in utemeljil resolucije, katere so bile soglasno sprejete.

V debati se je oglašil še posestnik Golavšek z različnimi pritožbami o nezgodni dragotni, posestnik Maheu pa je povdaril, da gmetje dr. Korošca danes, ko je namesto skrbi za vero prevzel brigo za železnice, še manj zaupa.

Ob sklepu je predsednik dr. Kalan povdaril, da je tudi v vrstah naših somišljenikov izven Celja še veliko nezadovoljstva in veliko nejasnosti v marsikaterem vprašanju. Ibi je treba in pojasniti ljudem besede današnjih govornikov in prepričani smo lahko, da bo izostala marsikaka nepremišljena beseda in kritika. Utrjujemo se v veri v našo bodočnost, utrjujemo se v boju za svoja načela, ki imajo pred očmi srečo in blagor naroda.

Banke v Sloveniji

O predmetnem zvišanju obrestne mere obveščata tem potom vse svoje cenj. odjemalce

so sklenile povišati obrestno mero od vlog na hranilne knjižice počenši s 1. aprilom t. l. na tri in pol od sto 3 1/2 %

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju.

Pod Devinom.

Vinko V. Gaberc.

Dne 30. oktobra 1917 me je bilo poveljstvo divizije pustilo dolj ob morju pod razvalinami starodavnega gradu Devina, da čuvam telefonsko postajo in vzdržujem zvezo med zadnjimi oddelki naše divizije in med generalnim štabom, kolega ostanki so se ponikalni v furlansko nižino tam od Nabrežine, Sv. Križa in Proseka.

Dano mi povelje bi mi bilo zelo prijetno, da niso bili nastopili hladni jesenski dnevi, ki so nam zagrenili zadnje betovo volje za vztrajanje. Biti takole na samem brez nadzorstva višjih je sicer lepo. Živim tam z malim brojem svojih ljudi in gospodariš kakor veš in znaš. Res je odgovornost tvoja, a v vrvežu Rehoda je itak izključeno, da bi potekalo vse redno in če imaš gibčen jezik najdeš prilike, da se opraviš v slučaju neuspehov. Bili smo torej prepuščeni čisto sami sebi. Izkazalo se je, da so bili celo pozabili na

nas; saj nam niso odkazali niti provijantta. Tako smo čepeli prav doli nad morskim prodom in smo stanovali deloma v malih lesenih kolibah, deloma pa so v skalah pod zidovjem grada vklesanih in vdolbenih kavernah, ki so bile pripravljene kakor katakombe za shrambo mumij. Bila je pravcata robinzonada. Naša telefonska postojanka je bila preperela in napol sprnjena barakica, ki je bila prislonjena na visoko navpično skalo, s katere so zrla na jadransko morje neme razvaljene zidine slavnega Devina.

Noč od 30. do 31. oktobra je bila taka, da je ne pozabim nikoli. Poveljnik divizije in poveljnik kora sta bila že spred, tam v Furlaniji, dočim so se nahajale zadnje neke tehniške čete in oddelki za aprovizacijo armije. Prevažno je bilo toraj, da se telefonska zveza z zaledjem vzdržuje — kakorkoli. Za dobro in zanesljivo delovanje telefona pa je zlasti potrebno lepo vreme. Tega na ni bilo.

Kakor bi se bili elementi zakleli, da pomagajo umikajočim se Italijanom, je lil

dež in vihar je vil in morje je tulilo, da nisi mogel razumeti besede soseda, ki ti je iz Nabrežine ali z Tržiča telefoniral operativne in administrativne vesti. Vpili smo, da smo bili vsi hrupavi in vsak čas je progla odrekla. Na obhodnjo sta morala oditi dva šolana moža, da sta zvezo zopet popravila in jo preizkusila in komaj da že zopet na drugi koncu. Čuda to ni bilo. Zice vsake vrste so bile razprežene na vse strani in dogajalo se je često, da le revež krpal krivi vod in da smo ga radi zapletljajev zavozlanih in deloma nagih žic vendar trenutno slišali, ko se je oglašal. A ko se je vrnilo lepo vreme po starem. Ti bedni ljudje so po dva in dva begali vso noč naprej proti Tržiču in nazaj proti Nabrežini, lačni in mokri.

Včasih sem imel za par trenutkov toliko zveze, da me je — i seveda — po pasje skregal neki nezgodni havpman tam od zadi, ali pa je stokal moj dobrosrčni poveljnik tam nekje pri Tržiču, ki me je prigajal in mi obetal odhlikovanje

in vso pozensko slavo. Ustreči jima nisem mogel in ni mi bilo žal. — Borno svetilko, ki sem jo imel na vegasti mizici, mi je prevrnil in vrgel nekam v prepad rezki vihar, ki je vrgel v morja v vrata kolibe, jih na stežaj odprl in vse nepribite predmete po svoje razmestil. Ko je edina svečica dogorela, snro bili v temi in ko nam je burja par lističev vneli, ki nam jih je burja pustila, sem poročila in povelja, ki jih vendar nisem mogel preslišati, pisal kar na slepo z od mraza otrpelo roko na umazano mizo, da sem jih v jutro skušal zaman razbrati.

Proti eni popolnosti se je oglašil pri meni neki Hauptmann Gromal — basje iz Ljubljane — ki me je vprašal za razne informacije. Ko sem mu po možnosti ustregel, je še zaprosil kruha, ki ga pa sam nisem imel. Pač pa sem mu obrazil, kjer svoje bilježke, da jih ponese v Tržič, kjer jih naj odda kakemu primernemu poveljstvu.

(Konec prih.)

Bratom na pomoč!

Ne iščemo zaslonbe v zavijanju in laži — naša stvar je poštna in sveta, zato se pa s celo težo vsedimo na svoje naravno pravo, na resnico in na moderno, demokratično naziranje sveta! — Odločno pa zavračamo vse nasprotno mahinacije in spletke, obstoječe iz potvarjanja resnice in šarlatanske, komedijske ekskamotaje, ki pretvarja črno v belo in narobe.

Ljubezniva soseda Italija bi rada videla Jugoslavijo okrnjeno brez Gorice, Trsta, Pule, Reke, Zadra itd. Odsekati ji hoče desno roko, hoče jo imeti invalidno, ohromelo, nezmožno v svojem razvoju. Ne privošči ji morja, ne zaslužka, ne bogastva. Na našo škodo hoče imeti morje za-se. Mi naj bi gledali oholega Laha, kako se na našem korači in bogati, a mi naj bi poleg njega hiral in umiral! Kakor nas je prej stiskala Avstrija, tako in se desetkrat huje naj bi nas sedaj gulila Italija in naši primorski bratje naj bi zdihovali in ječali pod nečloveškim, laškim jarmom. In isti Lah naj bi nam povrh na zapadu še neprestano grozil s svojimi topovi raz zasedene demarkacijske črte!

To in samo to hočejo od nas ti skromni laški harlekini! In zakaj? So nam li kedaj storili samo eno uslugo? — Nikdar ne! Kjer so mogli, so nas zapostavljali ter so nam bili vedno krivični! Ali domišljivi »zmagovalci«, ki so po strahovitim kobaridskem porazu obnemogli običajni na Piavi, zavijajo sedaj drugače!

Oni opravičujejo svoj rop z londonskim paktom, ki spada med najogabnejše diplomatske lopovščine! Potem trdijo, da so v vojni zgubili 500.000 svojih ljudi ter da so oni zrušili Avstrijo in rešili nas izpod habsburškega jarma!

V odgovor tem nesramnim trditvam to-le:

Londonski pakt je prava sramota za Italijo in za celo entento! — Ako je Italija zgubila 500.000 ljudi, jih je celokupno Slovanstvo zgubilo 40-krat toliko in sama mala, ali junaška Srbija jih je zgubila trikrat toliko nego Italija! Ko bi vsled zgnob smela Italija do Logatca, tedaj bi moral zasesti Slovani vse do Rima! Italijanske zgube in žrtve napram slovanским so majhne! — Italija tudi Avstrije ni razbila, pač pa smo jo razbili Slovenci, Čehi in Srbi! Potemtakem smo se rešili sami, nikakor pa ne uboga, tako strahovito tepena Italija!

Italija trdi, da se je vojevala za odrešitev italijanskih zemelj izpod Avstrije. Te zemlje pa so le v južnem Tirolu in v Furlaniji! Vse drugo so le umetno naseleljene laške kolonije, do katerih Italija nima pravice, ker te kolonije ležijo na naših tleh ter so pomešane z našim ljudstvom, žive tudi od našega ljudstva ter so od istega krog in krog obdane!

Nemci so bili Italiji že precej nevarni. Ker se jih je pošteno bala, je rada stopila v vojno proti Avstriji. In če je k zmagi zares kaj pripomogla, naj bo vesela, da niso zmagali Nemci, kajti ko bi bili ti poslednji zmagali — gotovo bi danes komandirali in v samem Rimu! Hvaležni naj bodo, da imajo svobodno svojo domovino! Za to, za lastno svobodo so se tudi bojevali, a ne za našo! Iz Rima ni še nobenemu narodu prišla svoboda in tako tudi nam ne! Pač pa so si Italijani ohranili s to volno svojo zlato prostost in v tej naj vidijo plačilo za svoja »junaška« dela!

To so dejstva! Vse drugo je laška farbarija in hudobija!

Prepričanje, da je na naši strani sveta resnica in pravica, nas z neodolljivo silo dviga do nove, nepoznane moči in trdne volje, ki se odločno upira laškemu ropu na naši lasti ter z iekleno doslednostjo zahteva svojo, nad 13 vekov staro posest nazaj! To je naša in samo naša sveta zemlja, kateri se ne odrečemo nikdar!

Ne vemo ne ure ne dneva, kedaj zadoni strašna sodna tromba nad laško vnebovpišo krivico! A ta dan pride gotovo ter naše združene vse Slované /nod eno trobonico, katero navdušeno nesejo do zadnje slovenske in hrvaške kolenice! Lah! ste selali veter, a želi bodete vihar!

Da nam na do tedaj — v tem budem času muke in trpljenja — na oni strani demarkacijske črte ne obupajo naši zagnuzeni bratje, naši bedni svržni in naša nainesrečnejša raja 20. stoletja, vabimo in rotnimo vse svoje svobodne rojake v svobodni Jugoslaviji, da trpinoma pristopajo k »Jugoslavanski matici«, katero ustanovimo tudi v Celju in katere neme-

nitni namen bo: vsestranska skrb za naše svobode oropane brate pod tujim, črnim jarmom laške krutosti. Vsi, do zadnjega na delo in mi ne odnehamo, dokler ne bo osvobojen naš rod, naša Gorica in Trst in naš sinji Jadran ter zibelka naša — naš slovenski Korotan!

O ustanovitvi »Jugoslavanske matice« bo kmalu obveščeno vesoljno Slovanstvo. Čehoslovaška je ustala, Poljska se je osamosvojila — caristična Rusija je sicer propadla, a poraja se prava, slovenska Rusija, ki bo v svoji novi, pomlajeni moči smatrala in naše težnje kot svoje! Ne le Jugoslavijo, ampak celokupno Slovanstvo bo zahtevalo slovensko Gorico, Trst in slovenski Jadran! Ne obupajmo! Naša moč rase, delajmo in v tem bo zmaga gotova!

Blamirani hrvaški ban Laginja. — Radić zopet pod ključem.

Ban Laginja se je s svojim prvim delom blamiral. Z ogorčenjem smo pred par tedni doznali, da je nova reakcionarna vlada izpustila razupitega veleizdajalca Stipko Radića. Kakor hitro pa je stopil tiček zopet v prostost, takoj mu je vzrastel greben in postal se je takol na svoje prejšnje razkrojevalno delo. Dne 21. tm je skical v Sisak zborovanje; ker pa je grozil, da bo nahuškal zborovalce proti meščanom, so mu ti shod preprečili. Podal se je v neko vas blizu mesta ter tam zboroval. V svojem govoru je hujskal do skrajnosti. Posebno je povdarjal, da je njegov program sovjetska republika po vzoru ruske, samo s to razliko, da v Rusiji diktirajo delavci, medtem ko bodo na Hrvaškem izvajali diktaturo kmetje nad vsemi drugimi stanovji. Kmetje je pozival, naj ne priznavajo sedajne vlade, češ, da Hrvatska nima kralja. Navzoči vladni komisar ga je pozval, naj ne hujska naprej, Radić mu je pa zagrozil, da ga pusti linčati. Medtem je prišlo tudi nekaj sisaških meščanov na zborovanje. Kmetje, katere je Radić nahuškal, so navali na meščane. Prišlo je do ostrega spopada, pri katerem je moral nek slučajno navzoči podpolkovnik streljati iz samokresa, da se je ubranil. Vsled teh dogodkov so Radića aretirali in zaprli — ista vlada, ki je v svojem demagoštvu pred tedni odredila ukinitje varnostne odredbe demokratične vlade ter spustila blazneža Radića, kakor v zasmeh edstopivši vladi, na prosto, ista vlada ga je morala po par tednih sama djeti pod ključ. S tem se ni blamiral samo ban, nego blamirana je vsa njegova zagrebška vlada in tudi ona vlada v Beogradu, ki je v svoji demagogiji imenovala Laginjo za hrvaškega bana. V tej vladi na sede seveda tudi naši slovenski klerikalci s Korošcem vred ter kimaio k vsem visokim odredbam visoke vlade. Dan na dan se polavljajo nazobornejši akti nasilja s strani sedajne vlade. Lep odsev demagoštva dajete zadnje izjave bana o priliki volilnega protesta akademske omladine v Zagrebu. Skrajni čas je, da se preustroji ta režim, ker nam bo sicer vzrastla iz tega počenja velika škoda ne le v našem notranjem, ampak še hujsa v našem zunanjem položaju!

Politične vesti.

Pogajanja za koncentracijsko vlado — razbita? »Slovenec« z dne 24. tm. prinaša iz Beograda »izvirno poročilo«, da so se pogajanja za koncentracijo razbila. Ne vemo v tem trenutku, ali odgovarja vst resnici; po dogodkih, ki so se pojavili tekom pogajanj, pa je seveda zelo verjetna. Zakaj videli smo, kako so srbski radikali, ki so zastopali pri pogajanjih sedajni vladni blok, torej tudi naše klerikalce, pri vsakem vprašanju najprej gledali na to, ali stvar koristi ali škoduje njihovim stranki. Sprejelo se je n. pr. načelo, da naj sestavi vlado nevtralna oseba. Ko je dr. Smolaka nato predlagal Trumbića, sedajnega zunanega ministra, ki strankarsko-politično ni nikjer angažiran in je po svojih dosedajnih dejanjih v Parizu pokazal odlične sposobnosti, je Demokratska zajednica v to kombinacijo takoj privolila, že izhajajoč iz stališča, da bi ta kombinacija lahko bila od koristi tudi za naš zunanji položaj. Kakor vedno je bila Demokratska stranka tudi tokrat pri volji, v interesu splošnosti in v interesu ureditve državnih razmer podrediti svoje strankine interese državnim. Ne tako radikali ozir. sedajni vladni blok. Njim se gre za oblast in za vlado, da vplivajo na volilce. Oni hočejo na vladi ne nevtralne,

ampak svoje ljudi in so hoteli pod krinko nevtralnosti vsiliti svojega človeka. Odbili so kandidature dr. Trumbića in bi bli enako odklonili tudi kandidature vsake druge nevtralne osebe. In enako so postopali pri pogajanjih v vseh drugih vprašanjih: povsod in vedno v ospredju strankarski — in še le daleč v ozadju državni interes. Ali se je potem čuditi, če so se pogajanja morala razbiti?!

Nitti za tesno zvezo z Jugoslavijo. Italijanski min. predsednik Nitti je podal vladno izjavo, v kateri povdarja med drugim, da Italija hoče nastopiti v poponem sporazumu s Francijo in Anglijo, da reši jadransko vprašanje v duhu pravičnosti. Po določbi mej hoče Italija s trgovinskimi pogodbami in iskrenimi kulturnimi odnosi ustvariti tesne zveze z Jugoslavijo.

Kandidatura dr. Beneša. Čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš je podal izjavo, da bo pri prihodnjih volitvah kandidiral na socijaldemokratskem programu. Tako »Tribuna«.

Nemški boljševiki prodirajo. Iz Eskena se poroča, da so revolucionarji zavzeli vse nemško industrijsko ozemlje. Njih armada šteje baje 50—60.000 mož ter prodira proti reki Vezli, kjer so se vkopali ostanki državne brambe.

General Ludendorff aretirán. »Vorwärts« javlja, da je bilo zoper Ludendorffa izdano zaporno povelje, ker je sokriv generalskega puča v Nemčiji.

Japonci zapuste Sibirijo. Iz Moskve prihaja vest, da bodo japonske čete zapustile vzhodno Sibirijo vsled sporazuma med Japonsko in Zedinjenimi državami.

Amerika ne ratificira mir. pogodbe. Iz Pariza se poroča, da je ameriški senat definitivno odklonil ratifikacijo versajlske mirovne pogodbe in da se vrne ista predsedniku Wilsonu s pripombo, da je senat odrekel ratifikacijo.

MARIBORSKE NOVICE.

»Jugoslavanska Matica« v Mariboru. V odbor podružnice J. M. v Mariboru so bili voljeni soglasno: za predsednika g. prof. Ribarič, za prvega tajnika dr. Ferdo Müller, za drugega tajnika dr. Leopold Lenard, za prvega blagajnika posojilnični tajnik Novak, za drugega blagajnika bančni uradnik Skaza, za odbornike ga. dr. Lipoldova, prof. dr. Pivko in prof. dr. Juvan, za namestnike gđc. Mara Baranova, Ivan Roglič in dr. Škapin. Po izvolitvi odbora zapel je zbor »Glasbene Matice« jadransko himno »Buči, buči, morje Adrijansko...«, na kar je dr. Müller v zaključnem govoru orisal naš stoletni boj za svobodo, povdarjal, da smo v boju rojeni in nam toraj ta novi boj, katerega nam vsiljuje Pariz, ne bo pretežek, da ga bomo bojevali do konca, dokler ne padejo one meje, katere nam usiljuje zapadni imperijalizem.

»Mariborska tiskarna d. d. v Mariboru« si je izvolila na občnem zboru dne 6. tm. svoj upravni svet sledeče: Predsednik Hinko Pogačnik, tovarnar v Rušah, podpredsednik dr. Fran Lipold, odvetnik v Mariboru, člani: Lovro Petovar, veleposestnik v Ivanjokvih, Fran Voglar, profesor v Mariboru, Ivan Šoštarič, trgovec v Mariboru, Fran Pišek, tajnik Posojilnice, Vilko Weixl, trgovec, oba v Mariboru, Janko Pahernik, veleposestnik v Vuhredu, Jakob Zdravec, paromlinar v Središču in Feliks Robič, posestnik v Limbušu. V nadzorstvu delniške družbe so: Anton Kolenc, veletržec v Celju, dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru, Ivan Veselič, trgovec v Ormožu, dr. Fr. Irgolič, odvetnik v Mariboru in Ivan Kežar, ravnatelj »Balkan« v Mariboru. Za ravnatelj tiskarne imenoval je upravni svet Stanka Detela.

Gozdni požar. V gozdu barona Twikla pri treh ribnikih v Mariboru igrali so se otroci dne 21. tm. ter zanetili pri tem velik požar, ki je uničil precejšnji del gozda. Požarna bramba je po 4 urnem naporem delu požar omejila. Škoda še ni cenjena.

Ropar je napadel pred dobrim tednom Marto Grand iz Št. Ilje v Slov. gor. ko je šla na postajo, da v Mariboru zamenja denar. Napadalec, ki je bil vojaško oblečen, je podrl ženo, ji iztrgal denarnico, v kateri je imela 4500 K denarja ter izginil s plenom. Orožništvu se dosedaj ni posrečilo priti storilcu na sled.

Umri je v Mariboru g. Engelbert Hinterholzer v 81. letu starosti. Pokojnik je bil najstarejši faktor vseh tiskarn ne le v Jugoslaviji, ampak v cel prejšnji Avstro-Ogrski. Bil je 62 let nastavljen v Mariborski tiskarni ozir. njenih prednicah.

CELJSKE NOVICE.

Dramatično društvo v Celju priredi v soboto, dne 27. tm. burko »Avtomobilist«.

Redno slovensko gledališče v Celju. Kakor čujemo, je Dramatično društvo v Celju angažiralo znanega slovenskega igralca Milana Skrbinška kot vodjo stalnega slovenskega gledališča v Celju. Če odgovarja vest resnici, moramo takšno pridobitev z iskrenim veseljem pozdraviti.

Novi ulični napis v Celju so se te dni pojavili. Opazili smo jih doslej v Prešernovi, Aleksandrovi ulici, Krekovem, Dečkovem trgu itd. So lično izdelani, emailirani, torej zelo trpežni. Za oko so prav prijetni, ker so napisali ulic beli na zelenem ozadju.

Požar. Včeraj ob dveh popoldne naznanil je strel z Miklavškega hriba požar v predmestju oziroma v smeri proti Polulam. Kolikor smo pred sklepom lista mogli zvedeti, gre se za gozdni požar nad »Grenadirjem«. Požarna bramba se je takoj po alarmu odpeljala na lice mesta.

Prijet tat. Orožništvu gaberske postaje se je posrečilo včeraj prijeti drznega tatu Ivana Poznika in njegovo prilježno Katarino Meden, ki sta bila oba zaposlena v opekarni pri Celju. Prvi je že dolgo časa zasledovan in večih tatvin osumljen hudodelec, ki je z vednostjo in pomočjo Medenove izvajal svoje tatvine. Oba sta zaperta v preiskovalnem zaporu tuk. okrožnega sodišča.

Za pesnika Jos. Stritarja je podarila Zadruga Zveza v Celju 40 K.

Vlom v Ljubečni. V noči od 14. na 15. so prišli neznan storilec k hiši posestnika Rezarja v Ljubečni, zastupili velikega psa-čuvaja, vlomili i nodnesli večje množine mesa in klobas. Orožništvo zasleduje zločinca. Na šumu sta neki Vrečar in Arčan. To je v kratkem času že drugi vlom v Ljubečni. Da se storilec takoj ne izsledi, so krivi mnogokrat tudi oškodovanci sami, ki navadno naznanijo vlom in tatvine orožnikom še le en dan ali celo več dni pozneje. Vsak slučaj je treba naznaniti, ako naj ima orožniška preiskava uspeh, takoj ko se opazi.

Zaboj zdravniških instrumentov je imela že od prevrata sem skriv žena železničarja Deringa v Gaberju. Čujemo, da je že poskušala vse prodati. Orožništvo je zadevo izsledilo in zaboj 19. tm. zaplenilo. Dering pravi, da ji je pustil stvari ob prevratu neki vojaški zdravnik kot svojo lastnino v šrambo. Čujemo pa, da so instrumenti erarična last. Zadeva se zasleduje.

Celjski nemški listič bi poleg tega, da je pristno-švabsko nesramen, rad bil tudi interesanten, zato se tuintam z uvažnost neverjetno naivnostjo spušča v razprave o občinskem gospodarstvu. Razpravljati o tem je njegova pravica, ki mu je nočemo kratiti; smešno-naivno pa je, kako skuša vedno in vedno med vrstami dokazati, da je bilo prejšnje, nemško občensko gospodarstvo naravnost božji blagoslov za Celje, dočim je seveda vse, kar stori sedajna slovenska uprava, »pod psom«. S takimi neresnimi ekspektoracijami se spuščati v debato bi bilo ne le brezupno, ampak tudi skrajno smešno, osobito še, če človek vidi, s kakimi argumenti zagovarja nemški listič ogromno zadolžitve mestne občine z večmilijonskimi vojnimi posojili. Z listom, ki piše svoje zagovore bivšega nemškega gospodarstva, kakor bi bili namenjeni za kotiček »za smeh in kratek čas« — je razprava izključena.

Osebna vest. Gosp. Mirko Meglič, dolgoletni uradnik celjske Posojilnice, je prestopil v službo k Ljubljanski kreditni banki in je prideljen kot prokurist celjski podružnici.

Umri je 23. tm. ob pol 11. uri zvečer v Gaberjih posestnik, mesar in gostilničar Franc Plevčak, star 47 let. Bolehal je že dolga leta na srčni napaki. N. v m. p.

Celjska skupina društva zasebnega uradništva ima v nedeljo, dne 28. tm. ob 10. uri dopoldne v hotelu pri Kroni v Celju svoj izredni občni zbor. Ker gre za važno zadevo, bo zbor sklepal ob vsakem številu zborovalcev — Predsednik.

Klub slovenskih kolesarjev v Celju vabi vse člane in kolesarje iz mesta in okolice k važnemu sestanku, koji se vrši v soboto, dne 27. tm. ob 20. uri (8. uri zvečer) v hotelu pri Kroni. Zadeva je zelo važna; pričakujemo zanesljivo točne udeležbe.

Zasilno obvezno cepjenje koz v celjski okolici je odredilo okrajno glavarstvo

in sicer za moške 29. tm., za ženske 30. tm., vsakokraj od 8. ure naprej. Več glč v oglasu!

O dogodku v kavarni Pečuh v Giberli smo poučeni, da se je incident zgodil od tričetrt na 11 uro do četrt na 12. uro zvečer in ne opolnoči ter da se je šlo baje le za — sicer neumestno — šalo nekoga socialista, češ, zdaj smo že vse drugo zapeli, zapojmo še »Wacht am Rhein«. Je pač treba ob tako pozni uri preznemu človeku pri vsaki besedi previdnosti, ker se tudi taki neprevidni pozivi končno vendarle lahko smatrajo kot izzivanje!

Našla se je dne 9. tm. ob tričetrt na 12. uri na celjski postaji pri odhodu zagrebškega vlaka beležnica s poštnim listom in drugimi različnimi dokumenti na ime Vasa Gatasajanc. — Lastnik naj se priklasi pri okr. glavarstvu v Celju.

DNEVNE NOVICE.

Zakotni nemški agitatorji na Koroškem so zopet pričeli s hujskarijo. Plašijo ljudstvo, da ima novi denar samo na videz uspešno kronsko veljavo in da bo kmalu odpadlo to razmerje, bodo izgubljene tri četrtine itd. Takim ljudem treba brezobzirno stopiti na prste!

Vladni svetnik Schitnik umrl. Dne 21. tm. je umrl v Leonišču v Ljubljani okrajni glavar iz Kranja, vladni svetnik Schitnik, star 51 let. Bolehal je že dalje časa, naposled ga je zadela kap. Prejšnja demokratska vlada ga je imenovala za guvernerja v Prekmurju, vendar mu je sedajna reakcija preprečila nastop tega mesta. Pokojnik je bil obče priljubljen in eden najspodobnejših političnih uradnikov v Sloveniji. Zapušča veliko rodbino in 10 otrok. Naj mu bo zemljica lahka!

Ljubljanski »Slovenec« zelo zamerja beograjskim listom, ker so uvedli stalno rubriko, v kateri citirajo dobesedno njegove protisrbske ozir. protijugoslovanske izjave iz l. 1914 in kasneje. Verjamemo, da je to zanj in za njegovo stranko zelo mučno, v interesu stvari pa je, da se posebno srbska javnost pouči o hinavski ulogi slovenskega klerikalizma pred in med vojno ter danes.

Grof tihotapec zaprt. Orofa Maccanauerja iz Prosenjakovec v Prekmurju so zaprli radi tihotapstva ponarejenega denarja iz Ogrske v Jugoslavijo.

Umrl je na Dunaju izdajatelj »Neue Freie Presse«, znani dr. Moritz Benedikt dne 19. tm. v 70. letu svoje starosti.

Železnični promet v Avstriji je vstopavljen od 22. tm. v prejšnjem obsegu ter se vrši osebnih in tovornih promet, kakor pred vstavljenjem.

Umrl je dne 25. febr. tl. v Gradcu bivši ravnatelj Attemsove graščine v Brežicah dr. Karl Leuschner.

DOPISI.

Stov. Bistrica. Pri nas imamo posebno smolo z dekani. Prejšnji nas je kratko pred vojno v najhujšem boju za občino s kaplani vred izdal nemškutarjem (slavilec duhovniške narodnosti na polomljenem krščanskem »taboru« o tem ni poročal), sedajni pa se je še komaj vsedel v gorko gnezdo cerkvenega veleposestva, pa že ni imel najnejšega dela, kot da je začel kot pravi Kristusov naslednik ljudi s prižnice naganjati na hujskajoče shode, kjer njegovi stanovski tovariši sejejo med ljudstvo strasti sovražstva in jeze. Gospodje, kdo je potem kriv, če vas ljudje prehitro spoznajo in niso verni?

Vransko. Predavanja v »Sokolu« so se pričela 11. tm. Predaval je g. dr. E. Šerk o ljudski higijeni. 18. tm. je predaval g. Ivan Jakše o elektriki in nje praktični uporabi. Prihodnje predavanje se vrši v četrtek 25. tm. ob 8. uri zvečer v šoli. — Predava g. Stanko Oset o narodnem gospodarstvu.

Ptuj. Tu se snuje velikansko industrijsko podjetje. Ustanovi se tovarna za usnje, za izdelovanje čevljev in galanterijskega usnjenege blaga. Še tekom tega leta se osnuje delniška družba. Kapital bo po večini v slovenskih ozir. jugoslovanskih rokah. Slovenski kapital opozarjamo na to podjetje, ki je že začelo poslovati, zakaj kupilo je že Pirihovo usnjarno.

Zadnja poročila.

Vollte na Čehoslovaškem.

Praga 23. marca. »Venkov« javlja, da so prišli včeraj odposlanci kladniških rudniških delavcev k Muni ter mu ponudili mandat v narodni skupščini. Muna je ponudbo odklonil, češ, da ne pripisuje narodni skupščini dolgega življenja.

Zakonodaja na Češkem.

Praga 23. marca. Narodna skupščina je rešila zakon o oddaji imetja, zakon o kongruji ter hoče rešiti pred veliko nočjo več ustanovnih zakonov.

Italijanska vojska v miru.

Rim 23. marca. Italijanska vojska bo imela mirovnega staleža 220.000 mož, mesto 16 samo 10 vojnih zborov.

Stavka železničarjev v Španiji.

Madrid 23. marca. Po Španskem vladna splošna stavka vseh železničarjev.

Nemiri v Nemčiji.

Berlin 23. marca. Poizvedbe proti onim osebam, ki so se udeležile kot vodje nemirov, so dognale, da je večina storilcev pobegnila.

Essen 23. marca. V ruhrskem okrožju so se vršili včeraj večji spojadi, pri katerih je zgubila državna straža 700 mož. Rdeča armada je zavzela Walsum in Dorsten.

Plauen 23. marca. Tu so naskočile rdeče čete državno sodišče ter oprostile 14 jetnikov. Čete so ujele državnega pravdnika ter mu grozijo s smrtjo, ako jim ne izroči aktov proti tem ujetnikom.

Mir se vrača v Berlin.

Berlin 23. marca. Med večinskimi in neodvisnimi socialisti se vršijo pogajanja radi sestave nove vlade. Vest pravijo, da je prišlo do sporazuma v točki, da se umaknejo čete iz berlinskih cest in da ostane le notranje mesto zastraženo.

Berlin 23. marca. Vest, ki jo prinaša »Vorwärts«, da je bil Lüttwitz aretiran, ni resnična.

Dunaj 22. marca. Dunajski listi poročajo: Položaj na Nemškem je neizpremenjen. Ebert je odredil, da se ne sme nobenega človeka ustreliti po prekem sodu in brez njegove vednosti.

Ostavka nemškega kabineta.

Berlin 23. marca. Danes popoldne je stopilo v ospredje vprašanje ostavke celokupnega kabineta. »Vorwärts« javlja, da se vrše pogajanja glede sestave delavske vlade. Sodi se, da ho sedajna vlada odstopila tekom 24 ur.

Antanta o dogodkih v Nemčiji.

Amsterdam 23. marca. Lloyd George je v poslanski zbornici izjavil, da je preobrat in sestava nove vlade v Nemčiji le nemška zadeva in briga le Nemce. Zavezniški interesi zadevajo le brezpogojno izpolnitev versailleske mirovne pogodbe s strani Nemčije, kar bodo pa zavezniki najstrožje kontrolirali.

Pogodba o izseljevanju med Francijo in Čehoslovaško.

Pariz 22. marca. Med Francijo in Čehoslovaško se je sklenila pogodba o določbah izseljevanja, katero sta podpisala za Francijo Millerand, za Čehoslovaško pa dr. Osusk.

Devize in kurzi.

Dunaj 23. marca. Devize: Amsterdam 79.50—79.60, Berlin 308—311, Curih 37.50—37.55, Kristijanija 39.90—39.95, Kodanj 36.25—36.30, Stokholm 44.75—44.80. Valute: Marke 307—310, leji 335—337, levi 310, švicarske note 3725, francoske 1640, italijanske 1150, angleške 825, dolarji 210, carski rublji 280, kurzi v prostem prometu: Budimpešta 100—115, Krakov 103—114, Praga 300—318, Shtskrone 125—155.

Curih 23. marca. Berlin 7.20, Holandska 5.50, New York 585, Paris 2322, Bruselj 42.50, Kodanj 103.50, Stokholm 120.50, Kristijanija 106.—, Madrid 102.—, Buenos Aires 252.—, Praga 7.40, Dunaj 2.65.

Nisem nasprotnik vere in ne nasprotnik cerkve, a menj je vera stvar vesti in srca.
(T. G. Masaryk.)

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak?

Vsakovrstne bolezni se takoj pojavijo? Slabost? Oj, kako tu oblažujejo bolečine in utrujejo telo masaže s Fellerjevimi pravih Elza-fluidom! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Potrebovali bi odvajaloče, želodec okrepujoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevih pravih Elza kroglic. 6 škatlica 18 K. Omot in poštnina posebej, a najceneje.

Evgen V. Feller, Stubica dolnja, Elsa-trg št. 356. Hrvatska. 1590 F 15—6

Gostilna RADEJ

na Bregu pri Celju.

Slavnemu občinstvu si usojam naznaniti, da sem danes začel obrat v novootvorjeni gostilni v lastni hiši št. 6 na Bregu ter se proročam p. n. občinstvu za obilen obisk. 440

Ivan Radej

posest. in gostilničar, Breg-Celje.

Na prodaj imam:

koruzno moko

koruzni zdrob

koruzni šrot (za konje)

pšenično črno moko

ječmen, oves in koruzo

442 1

Josip Kirbisch, Celje.

Zadruga mesarjev v Celju naznanja, da je njen član gospod,

Franc Plevčak

mesar, gostilničar in posestnik v Gaberju,

v sredo, dne 23. marca ob pol 11. uri zvečer po dolgi mukapolni bolezni v 47. letu starosti umrl.

Pogreb se vrši, dne 25. marca ob pol 4. uri popoldne.

448 1

Zadruga mesarjev, Celje, Konjice, Laško in Vransko.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobri, nepozabni soprog, oče itd., gospod

Franc Plevčak

posestnik, gostilničar in mesar

danes, dne 23. marca 1920 ob pol 11. uri zvečer previden s sv. zakramenti v 47. letu svoje starosti po dolgi, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bode vršil v četrtek, dne 22. t. m. ob pol 4. uri na okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode brala v petek, 26. t. m. ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi v Celju.

Celje-Gaberje, dne 23. marca 1920.

Terezija Plevčak roj. Krajnc
soproga.

Pepi, Gusti, Silva in Franci
otroci.

Ivan Ferlež Celje
Narodni dom

Trgovina z lesom in drvami na drobno in debelo.

Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

Edina slovenska specialna trgovina z baryami in laki.
Agentura in komisij-sko podjetje.

